

**Gardeners'
World**

Gardeners World

INSPIRATIE

**De mooiste
plantencombinaties
voor iedere plek**

AANDESLAG

**Water brengt leven:
zo leg je een vijver aan**

GROENESCHOOL

**Zelfs in de kleinste tuin
past een bloemenweide**

Klaar voor de

Lente

Breng nu je tuin in topvorm

Deze inheemse planten passen in jouw tuin • **De beste kamerplanten**
De complete gids voor de lekkerste tomaten • Kweek jezelf gezond

Operatie Steenbreek

Operatie Steenbreek heeft als missie Nederland te vergroenen en de verstening tegen te gaan. En dat kunnen wij natuurlijk alleen maar toejuichen. Deze maand gaan we naar gemeente Súdwest-Fryslân, waar de ene na de andere geveltuintjes verschijnt.

Geveltuintjes werken aanstekelijk

Het begint vaak met één geveltuintje. Vervolgens denken de buren: 'dit is leuk', en willen zij er ook één. De gemeente Súdwest-Fryslân ondersteunt deze aanstekelijke actie van harte en biedt inwoners en ondernemers zelfs een gratis geveltuintje aan.

Tegel eruit, plant erin

Vorig jaar sloot de gemeente zich aan bij Stichting Steenbreek. Een van de Steenbreekacties in Súdwest-Fryslân is de geveltuintenactie. Als inwoner of ondernemer kun je een gratis geveltuintje aanvragen als je woning of pand aan de openbare weg grenst. Een lokale hovenier legt het tuintje van 1 à 1,5 tegel breed aan. De grond blijft van de gemeente, maar de bewoner of ondernemer beplant en onderhoudt de tuin zelf. In een gemeentebrochure staan tips over geschikte planten.

"We zijn klein begonnen, met tien geveltuinten in Hindeloopen. Maar inmiddels zijn er al 185 tuinen in vijftien dorpen en steden aangelegd", vertelt Douwe de Groot, adviseur Groen bij de gemeente. Ook woningbouwverenigingen werken aan de actie mee.

Saamhorigheid

Soms vragen bewoners met de hele straat geveltuinten aan en kiezen dan voor een gezamenlijk beplantingsplan. "Laatst was er een ouder stel dat graag een geveltuintje wilde, maar deze niet kon aanleggen en onderhouden. Dit heeft de buurt met elkaar opgepakt", vertelt Rebekka Bruin, ook adviseur Groen bij de gemeente.

Klein gebaar

Zo'n vijftig procent van de grond is van inwoners en ondernemers. "We proberen als gemeente het goede voorbeeld te geven door overbodige verhardingen te veranderen in groen, met veel biodiversiteit", zegt Douwe. "Het is heel mooi dat zoveel mensen meehelpen om Súdwest-Fryslân verder te vergroenen."

Rebekka vult aan: "Onze geveltuinenactie is een klein gebaar, maar van het één komt het ander. Laatst zei iemand dat hij door onze geveltuinactie verder had nagedacht over het klimaat en een regenton wilde kopen."

Hufterproof

Vooral in versteende gebieden zijn geveltuinen extra welkom. Maar soms is het best spannend: worden de geveltuinen niet vernield? De smalle winkelstraat Nauwe Noorderhorne ligt vlakbij het uitgaansgebied van Sneek. De ondernemers kwamen zelf met de oplossing: plantenzuilen rondom de klimplanten. Zo zijn de planten beschermd tegen vandalisme en de ondernemers krijgen vaak te horen dat de straat zo gezellig is geworden.

Eetbaar en mooi

Vorig jaar heeft de gemeente een prijsvraag uitgeschreven voor de mooiste geveltuin én voor de mooiste vergroende tuin. Een van de prijswinnaars was een gezin uit het dorpje Arum, dat naast sierplanten tomaten langs de gevel liet groeien. Het combineren van eetbaar en mooi kan dus prima samengaan in een geveltuin. Dit jaar organiseert de gemeente de wedstrijd opnieuw, samen met Groei & Bloei Sneek. De komende jaren volgen er meer acties, waaronder een Steenbreekdag. Tegel eruit, plant erin!

Je eigen geveltuin

Wil je ook een geveltuin aanleggen? Deze planten zijn daar volgens Douwe en Rebekka erg geschikt voor:

Zon

- Trompetklimmer (*Campsis radicans*)
- Beemdtkroon (*Knautia macedonica*)
- Stokroos (*Alcea rosea*)

Halfschaduw

- Schijnaugurk (*Akebia quinata*)
- Zegge (*Carex morrowii*)
- Gebroken hartje (*Dicentra formosa*)

Schaduw

- Duitse pijp (*Aristolochia macrophylla*)
- Mannetjesvaren (*Dryopteris affinis 'Crispa'*)
- Ooievaarsbek (*Geranium macrorrhizum*)

Meer tips en informatie vind je op sudwestfryslan.nl/steenbreek.